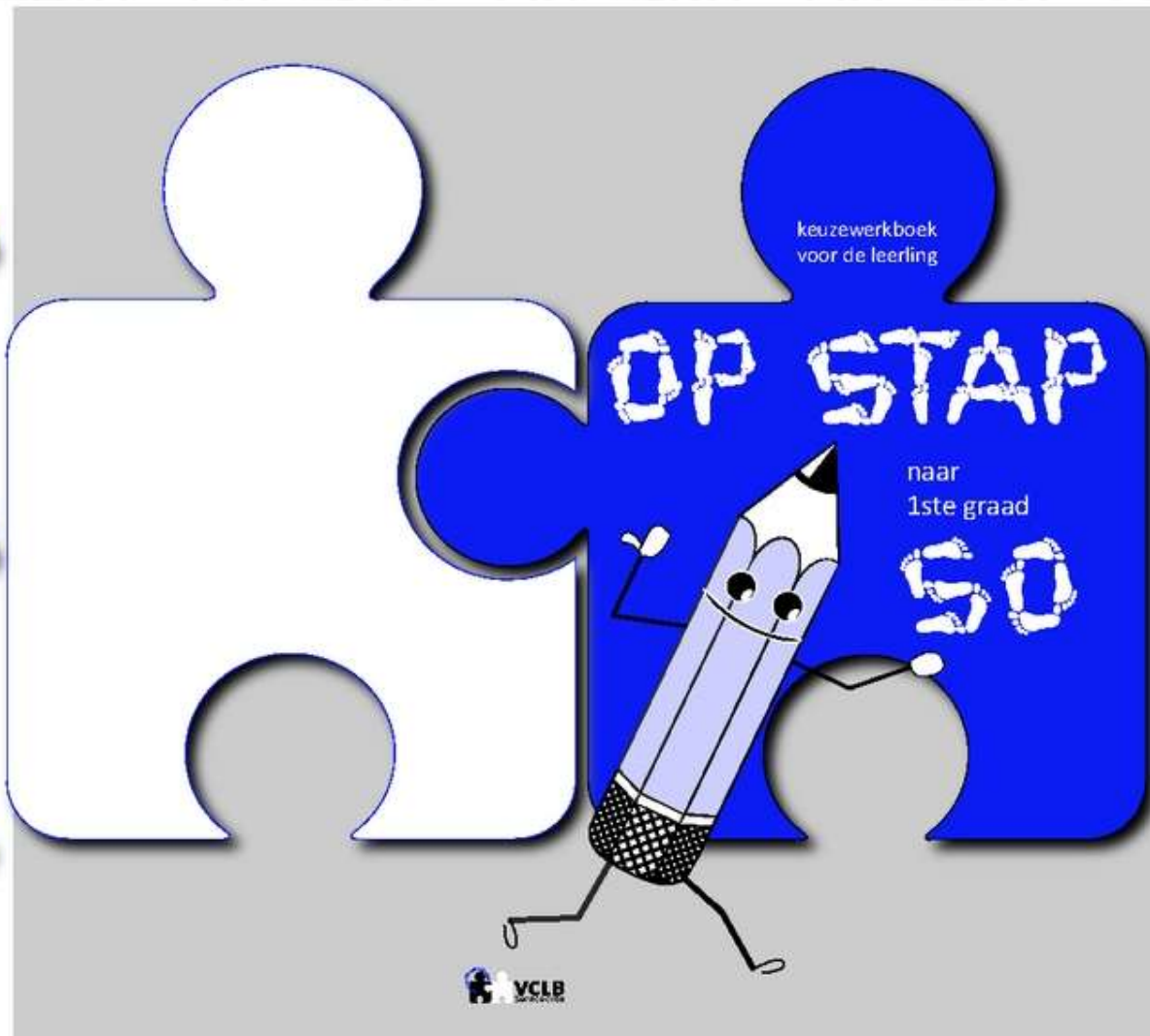

Op Stap naar het SO

We staan stil bij...

- Verandering troef!
- Een goede keuze maken
- De structuur van het secundair onderwijs
- Nieuwtjes
- Veranderen of overstappen?
- Een A-, B- of C-atteest?
- Welke school past bij mijn keuze?
- Wat je moet weten over inschrijven...

Verandering troef!

- Op vlak van school, vakken, leerkrachten, klasgenoten, studeren en studiemethode, ondersteuning van ouders,...
- Ik bepaal vanaf nu mee mijn eigen weg!
Kiezen o.b.v. talenten en interesses

Een goede keuze

Een goede studierichting kiezen is...

- Juist zitten qua
  - moeilijkheidsgraad
  - aangeboden studie-inhoud
- Kijken naar de persoonlijkheid van je kind
- Je kind laten mee kiezen
- Je oor te luisteren leggen bij de huidige leerkracht

Een goede keuze

Veel gehoorde uitspraken...

- “Je kan nog altijd zakken”
- “ASO houdt meer kansen open”
- “Technisch } minderwaardig“?!
- “Beroeps }
- “De druk van de omgeving”

→ Ter discussie!

Een goede keuze

Mogelijke gevolgen van een verkeerde keuze:

- Lage studieresultaten
- Faalangst en dalend zelfvertrouwen
- Studievertraging
- Schoolmoeheid en eventueel afhaken
- Spijbelen
- Vastlopen in bepaalde studierichting

De structuur van het SO

Diploma Secundair

3e graad

7e specialisatiejaar

6 ASO

6 TSO

6 KSO

6 BSO

5 ASO

5 TSO

5 KSO

5 BSO

2e graad

4 ASO

4 TSO

4 KSO

4 BSO

3 ASO

3 TSO

3 KSO

3 BSO

1e graad

2e leerjaar (met opties)

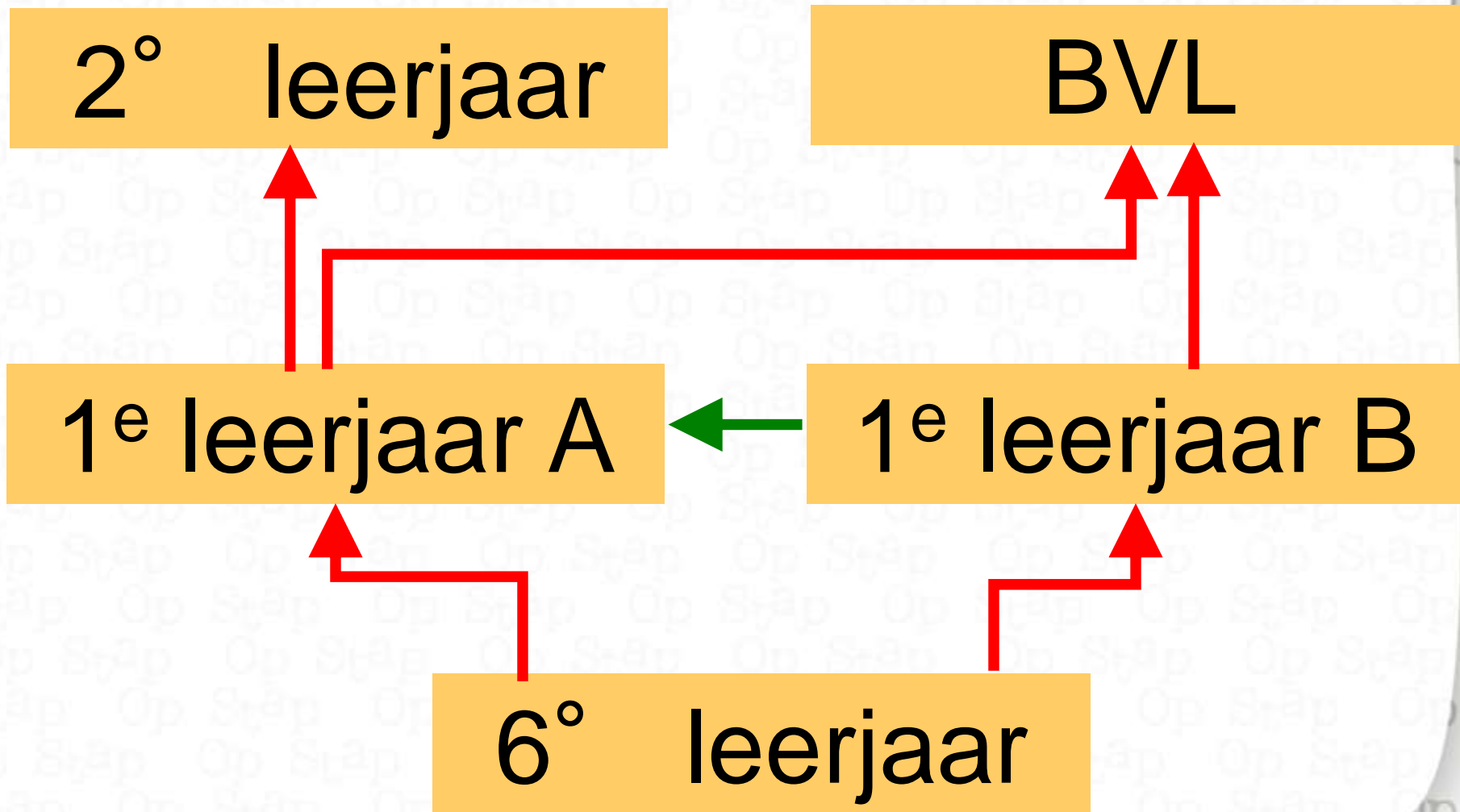
**Beroepsvoorbereidend
leerjaar**

1e leerjaar A (met keuzegedeelte)

1e leerjaar B ⁶

Doorstroming

Toelatingsvoorwaarden 1ste jaar

- **Met getuigschrift Basisonderwijs**
  - naar **1A**
  - naar **1B** (CLB -attest en advies nodig)

- **Zonder getuigschrift Basisonderwijs**
  - naar **1 B**
  - naar **1 A** (beslissing toelatingsKR en CLB-attest)

- **Geen zesde leerjaar gevolgd, 12 jaar voor 31 december**
  - enkel naar **1 B**

Het eerste leerjaar A

→ Nadruk op **theoretische** vakken, met eventueel aanvullend technische vakken

→ 2delen:

1/ Basisvorming:

* **27 of 28 u**

* sommige vakken zijn nieuw

2/ Keuzegedeelte:

* **4 of 5 u per week**

Het eerste leerjaar B

→ Nadruk meer op **praktijk** dan op theorie en les in kleinere groepen

→ 2 delen

1/ Basisvorming:

* **27 of 28 u**

* dieper ingaan op de leerstof van de lagere school

* veel lestijden techniek

2/ Keuzegedeelte:

* **4 of 5 u per week**

De structuur van het secundair onderwijs

Diploma Secundair

3e graad

7e specialisatiejaar

6 ASO

6 TSO

6 KSO

6 BSO

5 ASO

5 TSO

5 KSO

5 BSO

2e graad

4 ASO

4 TSO

4 KSO

4 BSO

3 ASO

3 TSO

3 KSO

3 BSO

1e graad

2e leerjaar (met opties)

**Beroepsvoorbereidend
leerjaar**

1e leerjaar A (met keuzegedeelte)

1e leerjaar B ¹⁰

Eerste leerjaar A

	Vrij katholiek onderwijs	GO! Onderwijs	Sted en gem.
Gemeenschappelijke basisvorming	27	28	28
Keuzegedeelte	5	4	4
Totalen	32	32	32

Gemeenschappelijke Basisvorming

	Afhankelijk van Net
Godsdienst / Zedenleer	2
Nederlands	4/5
Frans	4
Engels	0/2
Wiskunde	4/5
Aardrijkskunde	2
Natuurwetenschappen	1/2
Geschiedenis	1/2
Lichamelijke opvoeding	2
Muzikale opvoeding	1
Plastische opvoeding	1/2
Techniek	2
Informatie- en communicatietechnologie	0/1

Eerste leerjaar A

Het Keuzegedeelte

Latijn of klassieke vorming

Moderne of algemene vorming

Theoretisch technische vorming

Praktisch technische vorming

Kunstvorming

Sport

Een voorbeeld

- **Basisvorming (vast gedeelte):**
27 lestijden

- **Keuzegedeelte: 5 lestijden**

bv. 2 lestijden Nederlands + 2 lestijden Frans + 1 lestijd wiskunde

of 2 lestijden techniek, 2 lestijden Lichamelijke opvoeding , 1 lestijd muzikale opvoeding

Of ...

Eerste leerjaar A

- Keuzegedeelte

  - Latijn

    - **Keuzemogelijkheden**

      - 4 of 5 uur Latijn

      - 2 of 3 uur Latijn + Nederlands, Frans, wiskunde

    - **Bedoeling**

      - Uitdiepen taal, lectuur en cultuur

      - Basis voor Latijn en/of Grieks

    - **Voor wie**

      - Aanbod voor leerlingen met taalkundige belangstelling

Eerste leerjaar A

- Keuzegedeelte

Moderne

- **Keuzemogelijkheden**
4 of 5 uur algemene vakken:
Nederlands, Frans, wiskunde,
lichamelijke opvoeding, muzikale
opvoeding, wetenschappelijk werk, ...
- **Bedoeling**
Verzorgen van brede basisvorming
Vorbereiden op vele keuzes
- **Voor wie**
Interesse voor brede theoretische
vorming

Eerste leerjaar A

- Keuzegedeelte

Theoretisch technische vorming

- **Keuzemogelijkheden**

2 of 3 uur technologie + Nederlands, Frans, wiskunde

- **Bedoeling**

Verzorgen van brede basis voor technische studies

bv. handel, industriële wetenschappen

- **Voor wie**

Interesse voor theorie en praktijk

Meer theorie, minder praktijk

Eerste leerjaar A

- Keuzegedeelte

Praktisch technische vorming

- **Keuzemogelijkheden**
4 of 5 uur technologische activiteiten
- **Bedoeling**
Verzorgen van basis voor technische studies
bv. Bouw- hout, sociaal technische vorming
- **Voor wie**
Uitgesproken praktische interesse
Minder theorie, meer praktijk

Eerste leerjaar A

•Keuzegedeelte

Kunst

- **Keuzemogelijkheden**
4 of 5 uur beeldende vorming
- **Bedoeling**
Verzorgen van brede basis voor artistieke studies
bv. ballet, artistieke vorming
- **Voor wie**
Uitgesproken artistieke interesse
Minder theorie, meer praktijk

Eerste leerjaar A

- Keuzegedeelte

Sport

- **Keuzemogelijkheden**
4 of 5 uur sport
- **Bedoeling**
Verzorgen van brede basis voor sportieve studies
bv. lichamelijke opvoeding en sport, sport
- **Voor wie**
Uitgesproken interesse in diverse sporttakken

De structuur van het secundair onderwijs

Diploma Secundair

3e graad

7e specialisatiejaar

6 ASO

6 TSO

6 KSO

6 BSO

5 ASO

5 TSO

5 KSO

5 BSO

2e graad

4 ASO

4 TSO

4 KSO

4 BSO

3 ASO

3 TSO

3 KSO

3 BSO

1e graad

2e leerjaar (met opties)

**Beroepsvoorbereidend
leerjaar**

1e leerjaar A (met keuzegedeelte)

1e leerjaar B ²¹

Tweede leerjaar A

Keuzegedeelte 1^e jaar → Opties 2^e jaar

Latijn	Latijn, Grieks-latijn....
Moderne	Moderne wetenschappen, Steiner
Theoretisch technisch	Handel, Techniek wet. , Industriële wet., ...
Praktisch technisch	Mech-elektr, Crea & Vormgev., Hotel-voeding, Bouw-hout, Sociale en Technische Wet., Agro en biotechnieken.....
Kunst	Artistieke vorming, Ballet,....
Sport	Topsport

Voorbeeld lessenrooster 2de leerjaar A

Sociaal technische vorming:

Basisvorming (vast gedeelte): 26 lestijden

Aardrijkskunde	1u
Engels	2u
Frans	3u
Geschiedenis	2u
Godsdienst /zedenleer	2u
Lichamelijke opvoeding	2u
Natuurwetenschappen	2u
Nederlands	5u
Plastische opvoeding	1u
Techniek	2u
Wiskunde	4u

Keuzegedeelte: 6 lestijden

Gezinstechnieken	2u
Muzikale opvoeding	1u
Plastische opvoeding: 1u	
Oefeningen gezinstechnieken	2u

De structuur van het secundair onderwijs

Diploma Secundair

3e graad			7e specialisatiejaar
6 ASO	6 TSO	6 KSO	6 BSO
5 ASO	5 TSO	5 KSO	5 BSO
2e graad			
4 ASO	4 TSO	4 KSO	4 BSO
3 ASO	3 TSO	3 KSO	3 BSO
1e graad			
2e leerjaar (met opties)		Beroepsvoorbereidend leerjaar	
1e leerjaar A (met keuzegedeelte)		1e leerjaar B	

Het eerste leerjaar B

■ **Aangepast tempo**

Aangepaste inhouden

■ **Hernemen basisleerstof**

voor taal en rekenen

■ **Via ervaring beroepen leren kennen**

Klemtoon op praktische toepassingen

■ **Zich goed voelen op school**

■ **Bijwerken schoolse kennis**

■ **Kennismaken met beroepen**

Het eerste leerjaar B – gemeenschappelijke basisvorming

	Afhankelijk van het net
Godsdienst / Zedenleer	2
Nederlands	4-5- 6
Frans	1- 2
Wiskunde	4- 6
Natuurwetenschappen	2
Maatschappelijke vorming	0-3
Aardrijkskunde	0-1
Geschiedenis	0-1
Lichamelijke opvoeding	2
Muzikale opvoeding	1
Plastische opvoeding	2-3
Techniek	6- 9
	27 of 28

De structuur van het secundair onderwijs

Diploma Secundair

3e graad

7e specialisatiejaar

6 ASO

6 TSO

6 KSO

6 BSO

5 ASO

5 TSO

5 KSO

5 BSO

2e graad

4 ASO

4 TSO

4 KSO

4 BSO

3 ASO

3 TSO

3 KSO

3 BSO

1e graad

2e leerjaar (met opties)

**Beroepsvoorbereidend
leerjaar**

1e leerjaar A (met keuzegedeelte)

1e leerjaar B ²⁷

Het beroepsvoorbereidend leerjaar BVL

Gemeenschappelijke basisvorming : 17 à 18 uur

- Aangepast tempo
- Aangepaste inhouden
- Verder werken op basisleerstof
- Voor taal en rekenen.

Kennismaken met beroepen

- Kiezen voor een combinatie van beroepenvelden

Het beroepsvoorbereidend leerjaar BVL

BEROEPENVELDEN

- **Bouw**
- **Decoratie**
- **Elektriciteit**
- **Haarzorg**
- **Hotel –bakkerij –slagerij***
- **Hout**
- **Kantoor en verkoop**
- **Maritieme vorming**
- **Land – en tuinbouw***
- **Metaal**
- **Mode**
- **Nijverheid***
- **Rijn – en binnenvaart**
- **Textiel**
- **Verzorging – voeding**

Structuur secundair onderwijs

Diploma Secundair

3e graad

7e specialisatiejaar

6 ASO

6 TSO

6 KSO

6 BSO

5 ASO

5 TSO

5 KSO

5 BSO

2e graad

4 ASO

4 TSO

4 KSO

4 BSO

3 ASO

3 TSO

3 KSO

3 BSO

1e graad

2e leerjaar (met opties)

Beroepsvoorbereidend
leerjaar

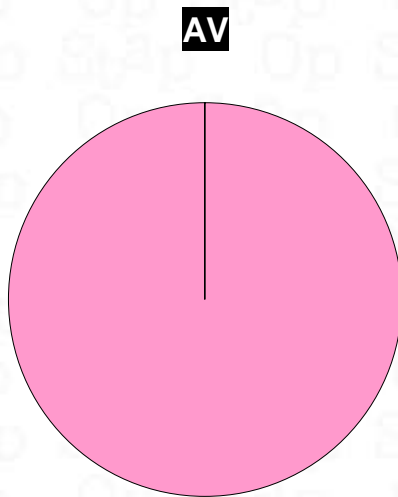
1e leerjaar A (met keuzegedeelte)

1e leerjaar B ³⁰

Algemeen Secundair onderwijs

kenmerken

- Algemene vorming
- Keuzes gebaseerd op vakken(groepen)
- Breed theoretisch
- Voorbereiding op hoger, niet op beroepsleven

Studiegebieden ASO

- Algemeen secundair onderwijs

Studierichtingen binnen dit gebied:

- Economie
- Grieks
- Grieks-Latijn
- Humane wetenschappen
- Latijn
- Rudolf Steinerpedagogie
- Wetenschappen
- Yeshiva

- Sport

De structuur van het secundair onderwijs

Diploma Secundair

3e graad

7e specialisatiejaar

6 ASO

6 TSO

6 KSO

6 BSO

5 ASO

5 TSO

5 KSO

5 BSO

2e graad

4 ASO

4 TSO

4 KSO

4 BSO

3 ASO

3 TSO

3 KSO

3 BSO

1e graad

2e leerjaar (met opties)

**Beroepsvoorbereidend
leerjaar**

1e leerjaar A (met keuzegedeelte)

1e leerjaar B ³³

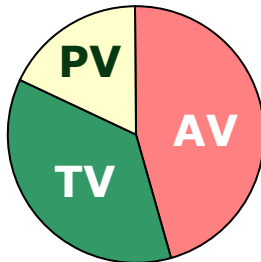

Technisch Secundair Onderwijs

theoretisch of praktisch

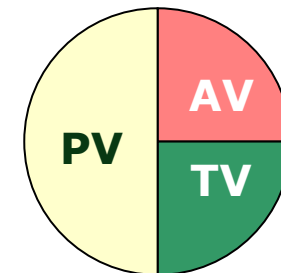
Theoretisch sterker

meer gericht op
verdere studies
(**wetenschappen**)

Praktisch sterker

meer gericht op
arbeidsmarkt
(**technieken**)

Studiegebieden TSO

- Auto
- Bouw
- Chemie
- Fotografie
- Grafische communicatie en media
- Handel
- Hout
- Koeling en warmte
- Land- en tuinbouw
- Lichaamsverzorging
- Maritieme opleiding
- Mechanica-elektriciteit
- Mode
- Optiek
- Personenzorg
- Sport
- Voeding
- Toerisme
- Orthopedische technieken
- Textiel
- Tandtechnieken

De structuur van het secundair onderwijs

Diploma Secundair

3e graad

7e specialisatiejaar

6 ASO

6 TSO

6 KSO

6 BSO

5 ASO

5 TSO

5 KSO

5 BSO

2e graad

4 ASO

4 TSO

4 KSO

4 BSO

3 ASO

3 TSO

3 KSO

3 BSO

1e graad

2e leerjaar (met opties)

**Beroepsvoorbereidend
leerjaar**

1e leerjaar A (met keuzegedeelte)

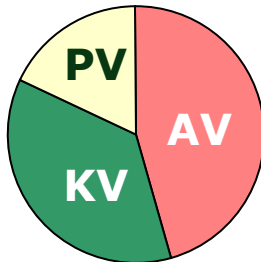
1e leerjaar B ³⁶

Kunstsecundair Onderwijs

theoretisch of praktisch

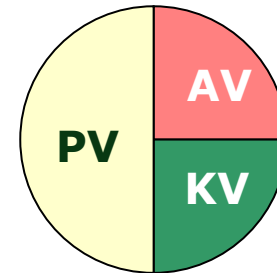
Theoretisch sterker

meer gericht op
verdere studies
(**vorming**)

Praktisch sterker

meer gericht op
arbeidsmarkt
(**kunsten**)

Studiegebieden KSO

- Ballet
- Podiumkunsten
- Beeldende kunsten

De structuur van het secundair onderwijs

Diploma Secundair

3e graad

7e specialisatiejaar

6 ASO

6 TSO

6 KSO

6 BSO

5 ASO

5 TSO

5 KSO

5 BSO

2e graad

4 ASO

4 TSO

4 KSO

4 BSO

3 ASO

3 TSO

3 KSO

3 BSO

1e graad

2e leerjaar (met opties)

**Beroepsvoorbereidend
leerjaar**

1e leerjaar A (met keuzegedeelte)

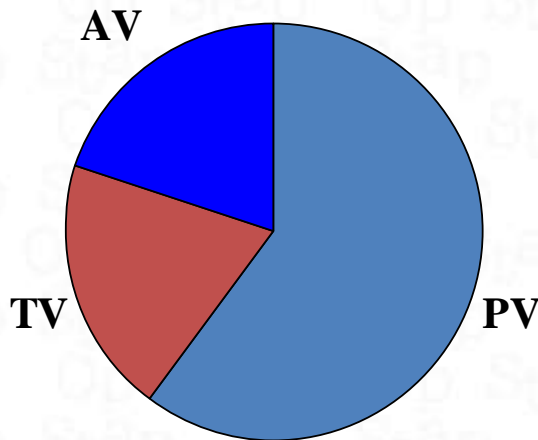
1e leerjaar B ³⁹

Beroepssecundair Onderwijs

kenmerken

- 20% algemene vakken
- 20% technische vakken
- 60% praktijkvorming
- Al denkend doen
- vorming naar beroep
Zevende jaar voor
diploma secundair

Studiegebieden BSO

- Auto
- Bouw
- Decoratieve technieken
- Glastechnieken
- Grafische communicatie en media
- Handel
- Hout
- Juwelen
- Koeling en warmte
- Land-en tuinbouw
- Lichaamsverzorging
- Maritieme opleiding
- Mode
- Mechanica en elektriciteit
- Muziekinstrumentenbouw
- Personenzorg
- Topsport
- Textiel
- Voeding
- Toerisme

Samengevat:

- ASO
    - graag een breed theoretische vorming
    - graag veel leren (ook thuis)
    - graag verder studeren in hoger onderwijs
  - TSO
  - KSO
- } **doorstroming**
- graag combinatie theorie-praktijk
  - nog voldoende interesse en aankunnen van theorie = leren!
  - specifieke interesse,inzicht en talent i.v.m. gekozen richting
  - meestal verder studeren in hoger onderwijs

Samengevat:

- TSO
  - KSO
- } **finaliteit**
- graag meer praktijk dan theorie
  - praktische interesse en aanleg voor gekozen richting
  - meestal niet meer verder studeren
- BSO
    - liefst weinig theorie en algemene vakken
    - gericht op praktische uitvoering
    - graag leren werken met de handen om zo een specifiek beroep te beheersen

Nieuwtjes

- Hervorming structuur SO?
- **Taalscreening:** taalontwikkeling in kaart brengen op school om zorg op af te stemmen(max 3uur)
- **CLIL** : vakken in een vreemde taal(keuze van IIn)luistervaardigheid vergroten en spreekdurf aanwakkeren.

Veranderen of overstappen?

 BINNEN 1° LEERJAAR A :
(theoretisch) het ganse jaar
van 1B naar 1A : tot 15 november

 VANAF 2° LEERJAAR TOT EN MET HET 5° JAAR :
tot en met 15 januari

 IN HET 6° JAAR
kan niet meer

Een A-, B- of C-attest?

ATTEST A :

JA

Geslaagd, naar een volgend jaar

ATTEST B :

JA, MAAR (clausulering)

Geslaagd, naar andere richting

Of hernemen

ATTEST C :

NEEN

Niet geslaagd

Hernemen

Uitzondering: 1A, 1B gevolgd

daarna kan steeds BVL

Welke school past bij mijn keuze?

- **STUDIEAANBOD**(ifv studierichting in de toekomst)
- **GROOTTE**
- **BEREIKBAARHEID**
- **ORGANISATIE - SERVICE – KOSTEN**
- **KLIMAAT – SFEER**
- **OPVANG – BEGELEIDING LEERLINGEN**
- **SCHOOLREGLEMENT**

Welke school past bij mijn keuze?

WAAR VIND IK OBJECTIEVE INFORMATIE ?

- websites van de scholen
- Schoolbezoeken, info-avonden en opendeurdagen
- Oudercontact met leerkracht en / of CLB
- Onderwijskiezer

Over inschrijven...

- Voorrang voor (half)broers en –zussen en kinderen van eigen personeel van de school
- Voorrang voor indicatorleerlingen: schooltoelage en diploma moeder < SO

De start/data van deze inschrijvingen kunnen per regio verschillen.

Bedankt voor uw aandacht!

U kan op onze infodag ook nog terecht voor...

...verdere info over beroepsonderwijs, deeltijds onderwijs, andere onderwijsvormen, 2de en 3de graad.

...begeleide workshop onderwijskiezer.

...individuele vragen betreffende studiekeuze, specifieke onderwijsbehoeften, zorgvragen.

...info over het medisch onderzoek.

Welkom voor een drankje!

We wensen u verder nog een aangenaam en leerrijk
bezoek!